

Logopedier reflekterar över hur kliniska insatser för barn med utvecklingsrelaterad språkstörning relaterar till språklig och kommunikativ förmåga i vardagen

Lovisa Elm¹, Doktorand

Inger Lundeborg Hammarström¹, Docent

Christina Samuelsson², Professor

Charlotta Plejert¹, Biträdande professor

¹ Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper (BKV), Linköpings universitet

² Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik (CLINTEC), Karolinska Institutet

Doktorandprojekt

The overarching aim of the doctoral project is two-fold:

- To explore Swedish speech-language pathology (SLP) services provided to children with developmental language disorder (DLD) today, with a focus on the alignment between the clinical practices used and the children's everyday language and communication needs.
- To develop, and to evaluate a new intervention that is based on video recordings of the children's everyday communication, as a supplement to regular SLP services. The new intervention aims to individualise care and to proceed from the communicative needs that the children and their caregivers experience in everyday life.

Bakgrund

- Viktigt att logopediska insatser riktar in sig på förmågor som är relevanta för barnets vardagliga kommunikation (e.g., Le et al., 2021; Morgan et al., 2019).
- Vårdnadshavares främsta önskemål: förbättrade vardagliga förmågor och social inkludering (Jensen de López et al., 2021; Roulstone & Lindsay, 2012).
- Diskrepans mellan den vardagskommunikation som vårdnadshavare efterfrågar och logopeders mer domänfokuserade insatser (Jensen de López et al., 2021).

Photo by Thiago Cerqueira on unsplash.com

Syfte och metod

Syfte

Studien syftar till att utöka kunskapen om de möjligheter och utmaningar som svenska logopeder möter avseende relationen mellan logopediska insatser och barns språkliga och kommunikativa förmågor i vardagen.

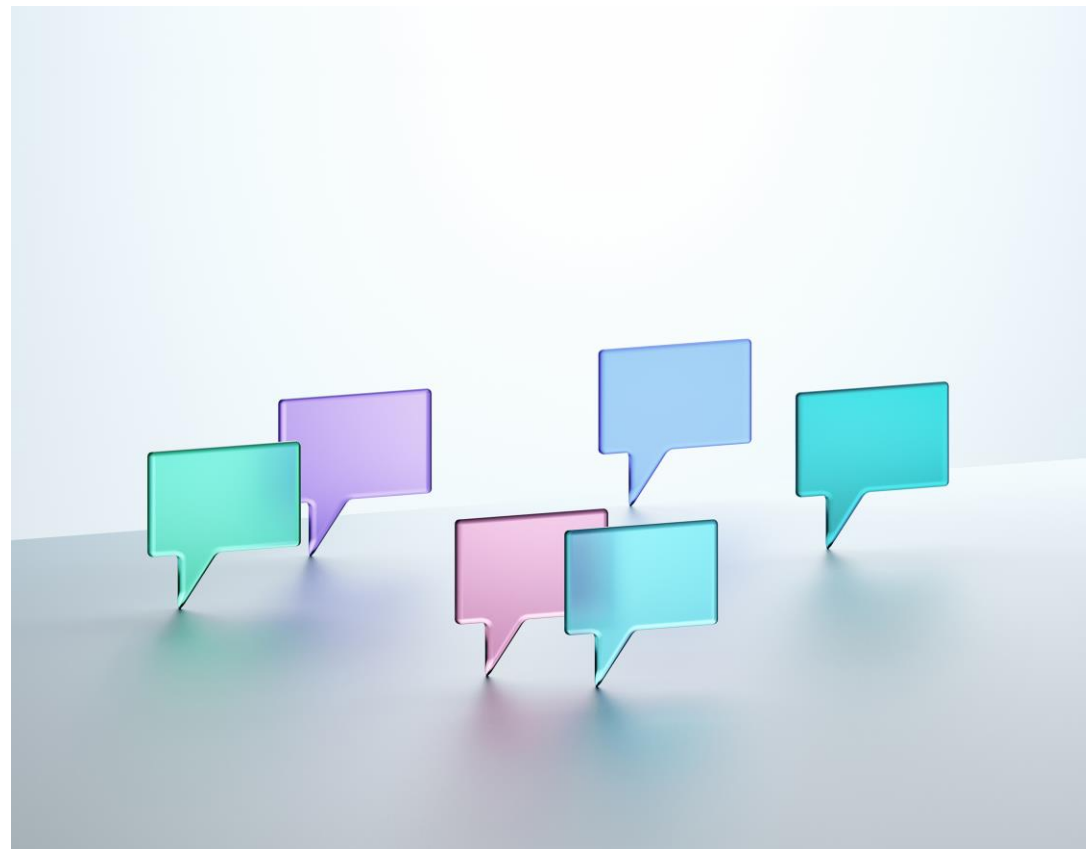
Metod

- Fokusgrupper
- Rekrytering från enkätstudie (Elm et al., 2024)
- Totalt 15 logopedier deltog
- 9 av 21 regioner representerade

Grupp	Deltagare	Arbetsplats	År som logoped (med barn med DLD)
1	Alice	Logopedmottagning	8
	Joanne	Logopedmottagning	2
	Kate	Förskola	16
	Ruby	Skola	1
	Sarah	Språkförskola	11
2	Chloe	Logopedmottagning	5
	Emma	Logopedmottagning	2
	Maria	Logopedmottagning	13
	Olivia	Logopedmottagning	8
	Victoria	Hörselvården	1
	Zoe	Språkskola	11
3	Amanda	Logopedmottagning	9
	Catherine	Logopedmottagning	15
	Evelyn	Logopedmottagning	19
	Lucy	Logopedmottagning	3

Metod

- Online
- Spelades in
- Ostrukturerade
- Utgick från ämnet: *Logopedisk intervention för barn med språkstörning med fokus på kopplingen till barnens språkliga och kommunikativa förmågor i vardagen*
- Tematisk analys (Braun & Clarke, 2006; 2022).

Resultat

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

(1) Det är vardagen som betyder något

Ja men precis, det där funktionella liksom, för det är så mycket prat kring, ja men färger och olika begrepp och allt det här. Och färger alltså, ja det är väl bra att kunna liksom. Men hur, hur kommunikativt är det om man också vill, liksom få en respons eller, liksom från någon annan kompis. (Alice)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

(1) Det är vardagen som betyder något

Jag vill ju göra mig så mycket, vad ska man säga, så oviktigt som möjligt för barnet [...] jag vill att det ska hända, det mest det ska hända på avdelningen och i liksom barnets lek och där hon eller han befinner sig, sen så kan jag gå in och liksom göra lite, stötta liksom att vara grädden på moset kanske [...] och kanske öva på dom där specifika sakerna som inte händer inne på avdelningen. Men jag tänker liksom inte att det är huvudsakligen jag som ska komma med ordförråd och träna begrepp och sådana saker utan det ska ju barnen få, liksom där hon eller han vistas mesta delen av sin dag. (Sarah)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag**

Det är ju inte den bästa miljön vi har här för att se hur barnet faktiskt funkar. Det är väldigt olika om de öppnar upp eller inte och det är en konstlad miljö. Vi gör konstiga saker. Man vill ju veta hur det är hemma och hur det är på förskolan. (Catherine)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag**

Det är ju lätt för mig att bara lyfta ut vissa aktiviteter och gör dem hos mig och ta fram det här spelet eller det här materialet och jag vet att vi kan öva på massor med språkliga aspekter i det i den stunden, så det är. Men det måste också koppla an till det som händer i barnets vardag i övrigt liksom. Och det tycker jag det där glappet får jag, har jag ibland svårt att få till faktiskt liksom eller överbygga. (Sarah)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?**

*Det känns som att våra världar är så långt ifrån varandra [...] man försöker förklara vad språk är och så. Men att det är ju väldigt abstrakt, oftast fränkopplat vad dom tänker på.
(Joanne)*

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?**

Det är väldigt ojämlikt i vilken kommun man bor och hur stort intresset är för att ha kontakt med en logoped är beroende på person hos dom här specialpedagogerna skulle jag nästan våga säga. Om dom är intresserade och vad är det här, och är det en språkstörning och hur kan vi jobba med det på förskolan. Eller är det liksom, nej vi vi håller på med våra saker, ni kan hålla på med era. (Amanda)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?
- (4) Resurserna i hemmen varierar**

Ja, det kan vara väldigt svårt för att, inte inte så mycket språkproblematiken, men det socioekonomiska, liksom att en del föräldrar har ju så låg utbildningsnivå själva [...] man behöver ju anpassa på den nivån och det kan vara väldigt svårt att veta liksom vem föräldern är som man har framför sig, liksom hur pass välutbildad dom är, vissa är ju det, har ju högre utbildning än jag har liksom från hemlandet och andra är, kan inte läsa eller skriva. (Olivia)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?
- (4) Resurserna i hemmen varierar**

Sen kan jag också känna det här med att när jag frågar föräldrarna, att jag är inte alltid helt säker på att dom säger som det är [...] vissa kan nog säga alltså säga att det är sämre än vad det är och vissa kan nog säga att det är bättre än det är. Får jag en känsla av, att dom har inte riktigt koll eller liksom, ja att dom är lite osäkra liksom, och då blir jag osäker på om det stämmer eller inte. (Maria)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?
- (4) Resurserna i hemmen varierar
- (5) Arbetsgivaren sätter ramarna för insatserna**

Vi försöker ju erbjuda samma saker till dom som är flerspråkiga och enspråkiga. Däremot kan vi se att resultatet ändå blir ännu. Att dom erbjuds aktiv och tecken och sen när dom blir 4 år så kan dom erbjudas behandling och då har vi telefontolk. Men vi upplever att dom har svårare att ta till sig det, detta ändå och ofta tackar nej till att ha behandling hos oss, upplever vi. Men det är det vi erbjuder. (Lucy)

Resultat

Analysen resulterade i fem teman:

- (1) Det är vardagen som betyder något
- (2) Som logoped är du inte en del av barnets vardag
- (3) Hur förenar vi de olika världarna?
- (4) Resurserna i hemmen varierar
- (5) Arbetsgivaren sätter ramarna för insatserna**

Jag tänker, tänker tillbaka på när jag jobbade på mottagning, att där hade man ju hela tiden föräldrarna med, och den kopplingen till hemmet var ju väldigt självklar där, [...] medans här i skolan där jag nu så blir det ju mer koppling till skolvardagen och där har man ju inte föräldrarna med, men å andra sidan så har man barnens hela vardag här liksom. (Zoe)

Slutsats

Slutsats

- Relationen mellan logopediska insatser och barns språkliga och kommunikativa förmågor i vardagen är beroende av vårdgivares och förskole-/skolpersonals engagemang och förmågor, samt av arbetsplatsens rutiner.
- Individanpassad vård är avgörande för att säkerställa att insatserna adresserar färdigheter som är relevanta för barnet och för att stärka vårdnadshavare.
- Samarbete begränsas ofta av organisatoriska rutiner.
- Vårdnadshavare är vanligen de primära samarbetspartnerna inom svensk logopedi för barn med utvecklingsrelaterad språkstörning, och det är avgörande att logopeden har den tid och de resurser som krävs för att säkerställa ett stödjande och välfungerande samarbete.

Artikel

Elm, L., Lundeberg Hammarström, I., Samuelsson, C., & Plejert, C. (2024). Swedish speech and language pathologists reflect on how their clinical practises align to everyday language and communication skills of children with developmental language disorder. *Logopedics, phoniatics, vocology*, 1–9. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/14015439.2024.2371284>

Referenser

Braun V, Clarke V. Using thematic analysis in psychology. *Qual Res Psychol.* 2006;3(2):77-101.

Braun V, Clarke V. *Thematic analysis: a practical guide.* Los Angeles (CA): SAGE; 2022.

Elm L, Lundeborg Hamarström I, Samuelsson C, et al. Clinical practices in Swedish speech-language pathology for children with (developmental) language disorder. *Clin linguist phonet.* 2024;1–16. Advance online publication.

Jensen de López KM, Lyons R, Novogrodsky R, et al. Exploring parental perspectives of childhood speech and language disorders across 10 countries: a pilot qualitative study. *J Speech Lang Hear Res.* 2021;64(5):1739-1747.

Le HND, Mensah F, Eadie P, et al. Health-related quality of life of children with low language from early childhood to adolescence: results from an Australian longitudinal population-based study. *J Child Psychol Psychiatry.* 2021;62(3):349-356.

Morgan L, Marshall J, Harding S, et al. 'It depends': Characterizing speech and language therapy for preschool children with developmental speech and language disorders. *Int J Lang Commun Disord.* 2019;54(6):954-970.

Roulstone S, Lindsay G. The perspectives of children and young people who have speech, language and communication needs, and their parents. Department for Education (UK); 2012. (Research report DFE-RR247-BCRP7). Available from: <https://www.gov.uk/government/publications/the-perspectives-of-children-and-young-people-who-have-speech-language-and-communication-needs-and-their-parents>

Tack!

lovisa.elm@liu.se

